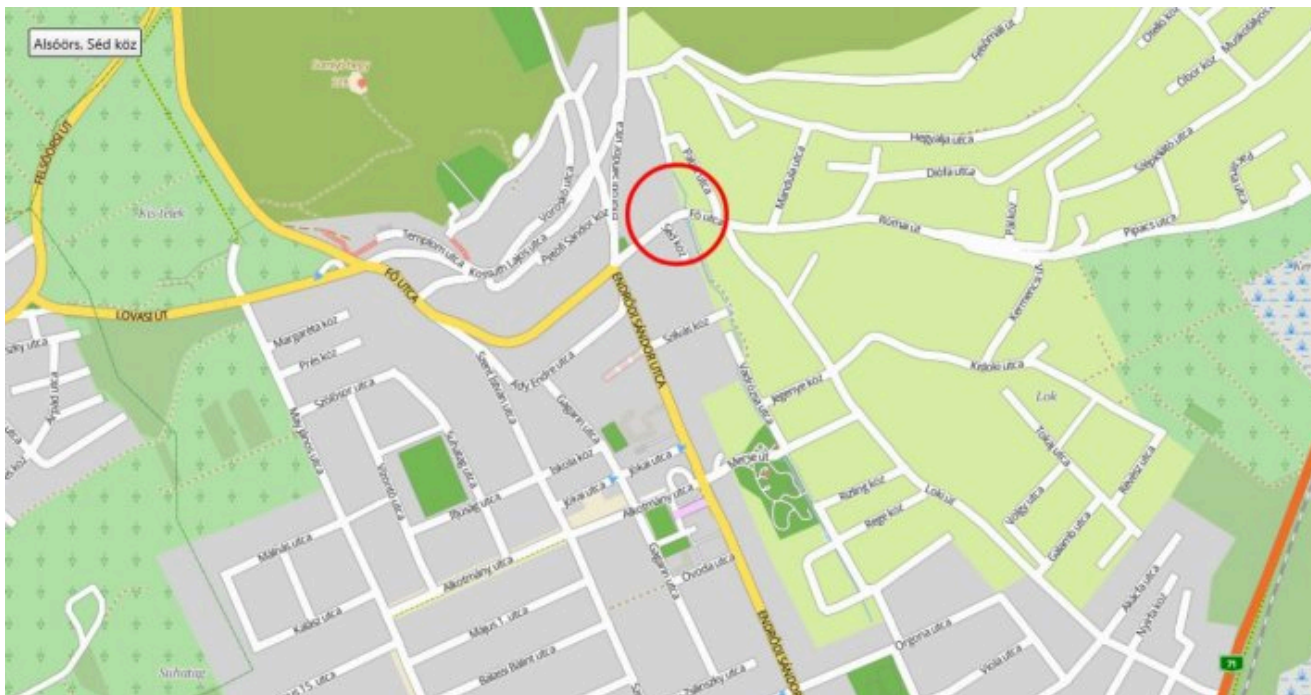

UTCAMESÉK - SÉD KÖZ és PATAK UTCA .A címben jelölt köz – voltaképpen zsákutca – és a csupán egyetlen épületnek otthont adó Patak utca szorosan egymáshoz tartozik,

Nemcsak azért tartoznak össze, mert egymás közvetlen közelében vannak, hanem azért is, mert számtalan szál köti össze azokat.

MIT MOND AZ ETIMOLÓGIA?

A Séd vízrajzi köznévi, annyit jelent, hogy patak! Az ómagyar oklevelekben helységnévként, vagy annak részeként szerepel. A 11. század óta jelen van nyelvemlékeinkben. Elsődlegesen vízfolyásokra vonatkozik, másodlagosan önmagában, vagy elő- és utótagként is szerepel (pl. Mitar séde.). A Séd és a Sió szavak között összefüggés van: mindkettő ótörök eredetű. A svéd siw (sib) is vizet jelent.

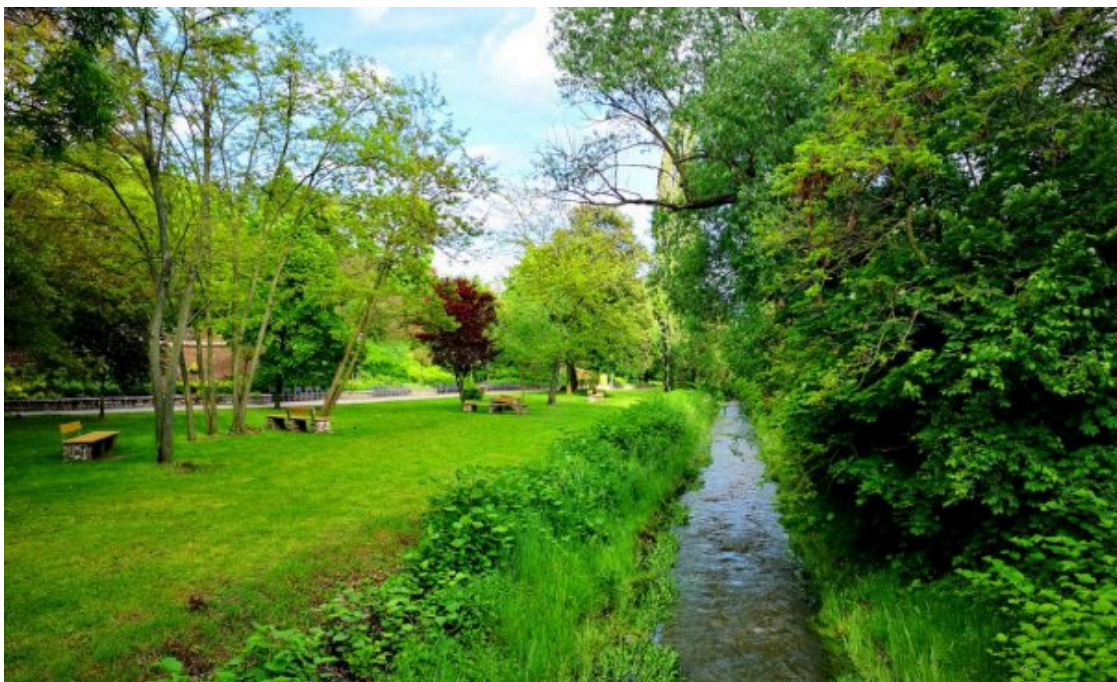
ÉS MIT A FÖLDRAJZ?

A Séd a Sárvíz jobb oldali mellékfolyója, 110 km hosszú. A Bakonyban ered. Keresztül folyik Veszprémen. A város mindig népszerű kirándulós hely volt, de mióta völgyében csoda született, sétánya Veszprém legszebb utcája lett.

Partján jól megfér egymás mellett a 21. századi modern megyeszékhely, Boldog Gizella királyné és múltjának történelmi, vallási, szellemi öröksége, valamint a népszerű állatkert.

A Séd az ország nagyrészen már kihalt, Veszprém vármegye déli részén még él. Egykor sok vízimalom volt rajta. Az első Gizella királyné adományozta a bakonybéli apátságnak 1037-ben. A folyó haladási iránya: Sárvíz – Sió – Duna- Fekete – tenger. A Dunántúlon Sédnek nevezik a kisebb patakokat is.

HAZAI VIZEKEN

A Séd köz és a Patak utca a faluközpontban található. Mindkettő a Római útra nyílik. Egy igényes, szép családi ház épült ide a múlt század második felében. Itt folyik a felsőörsi határban eredő Séd és a Cser – oldal mellett, a Loki dűlő, a Merse és az egykor gyümölcsgazdag Szilváson át – párhuzamban az Endrődi úttal – a Balatonba. A Sédet a posta magasságában foglalták be a talajba.

KOLLEKTÍV ÉS SZUBJEKTÍV EMLÉKEIM

Jómagam abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy már zsenge gyermekkoromban megismerkedhettem Alsóörssel. Sok szép emléket őrzök azokból az időkből. Pontosan emlékszem például arra, hogy az Endrődi utcában fele annyi ház állt, mint ahány napjainkban. A házak között üres telkek voltak, pontosabban „veteményeskertek”, ahol óriási méretű paradicsom, paprika és más egyéb termett. Ennek titka az volt, hogy gazdáik nem locsolással csillapították szomjukat, hanem bevezették a patak vizét a kertekbe és elárasztották a veteményt.

Mi, rózsaszínű leányregényeken nevelkedett gyerekek, más mulatságot találtunk ki. Kis papírhajókat hajtogattunk és bocsátottunk újukra a patak vizén azért, hogy továbbítsák titkos üzeneteinket (egyszer valaki annyira beleélt a romantikába, hogy beleesett a vízbe – szerencsére nem esett bántódása)- A patak vizét lehetett szabályozni, akkor még az utca mindkét oldalán folyt. A mi házukba egy kis hídon át lehetett bejutni, Ponte Vecchionak neveztem. Hogy is mondta a minap Dallos Szilvia művésznő ?– ezeket nem lehet elfelejteni.

*Kovács Piroska és
Tretykó István*
